

Κορυφαία έκφραση της αληθινής κατά Χριστόν ζωής του κάθε συνειδητού πιστού και πιο πολύ του πραγματικού και τελείου Ιερέως, αποτελεί η ζωή και το έργο του αγίου Ιερέως Νικολάου του Πλανά, αγίου των ημερών μας.

Η ωραία, η εύανδρος και αγιοτόκος Νάξος, είχε την θεία εύνοια και ευλογία να είναι η Γενέτειρά του. Γεννήθηκε το έτος 1851. Οι γονείς του, Καπετάν Γιάννης και Αυγουστίνη ήταν άνθρωποι ευσεβείς και καλοκάγαθοι, όπως όλοι οι νησιώτες, και εύποροι. Είχαν και ένα εμπορικό καΐκι, που πήγαινε από τη Νάξο στην Σμύρνη, Κωνσταντινούπολη, ακόμα και στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Μέσα σε κάποιο από τα κτήματα τους είχαν και ένα μικρό παρεκκλήσιο αφιερωμένο στον Άγιο Νικόλαο.

Ο Άγιος Νικόλαος Πλανάς από βρεφικής ηλικίας ήταν αγιασμένος. Τις περισσότερες φορές ως παιδί ήταν στον Ιερό αυτό Ναό και περνούσε πολλές ώρες ε κεί ψάλλοντας όσα ήξερε και φορώντας πολλές φορές, αντί ιερατικού φελωνίου, κάποια σεντόνι, μιμούμενος τούς Ιερείς. Μια μέρα έψαλλε τόσο κατανυκτικά, ώστε προκάλεσε τον θαυμασμό των περαστικών.

Η όλη του ζωή από τα παιδικά του χρόνια ακόμα, προέλεγε τη μέλλουσα ζωή και πολιτεία του. Τις θείες θαυματουργικές δυνάμεις έλαβε με την χάρη του Θεού από τα παιδικά του χρόνια. Έτσι, εγνώριζε τον καταποντισμό του καϊκιού τους έξω από την Πόλη, και το είπε στους γονείς του.

Τα πρώτα γράμματα έμαθε από τον παππού του - πατέρα της μητέρας του - ιερέα Γεώργιο Μελισσουργό, κοντά στον οποίο έμαθε να διαβάζει το Ιερό Ψαλτήριο. Μαζί του επίσης πήγαινε στις θείες Λειτουργίες και τον διακονούσε στο Ιερό Βήμα, ενώ παράλληλα δεχόταν τα νάματα της Θείας Λατρείας.

Όταν ο Άγιος Νικόλαος ήταν δεκατεσσάρων ετών, ο πατέρας του άφησε τον κόσμο αυτό. Έτσι, η μητέρα του μαζί με την αδελφή του ήρθαν στην Αθήνα και πήγε και ο ίδιος μαζί τους. Έμεναν στην περιοχή που είναι μεταξύ του Ι. Ναού του αγίου Ιωάννη της Πλάκας και του Ναού του αγίου Παντελεήμονος Ιλισσού, όπου υπήρχαν πολλοί Ναξιώτες.

Μοίρασαν με την αδελφή του την πολύ αξιόλογη πατρική τους περιουσία. Αλλά το μερίδιο του το έκανε ενέχυρο για κάποιο φτωχό, που δεν του το επέστρεψε ποτέ.

Έτσι παρέμεινε για όλη του την ζωή φτωχός. Σε ηλικία δέκα επτά ετών συνήψε τίμιο γάμο κατόπιν πιέσεων της μητέρας του, με την Ελένη Προβελεγγίου από τα Κύθηρα. Από τον γάμο αυτό απέκτησε ένα γιό, τον Ιωάννη. Ύστερα απέθανε η σύζυγός του. Στις 28 Ιουλίου του έτους 1879 χειροτονήθηκε Διάκονος στον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως Σωτήρος Πλάκας. Στις 2 Μαρτίου του 1885 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος και τοποθετήθηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Ιλισσού. Και στην Ενορία αυτή και στην Ενορία του Αγίου Ιωάννη της οδού Βουλιαγμένης υπηρέτησε. Στον Άγιο Ελισσαίο λειτουργούσε καθημερινά.

Ο Άγιος Νικόλαος υπήρξε ο άνθρωπος του Θεού, ο λειτουργός ο άγιος του Υψίστου, ο άοκνος ιερούργος και λάτρης του Τριαδικού Θεού. Η μεγάλη του ευλάβεια, η απεριόριστη καλωσύνη του, η υπερβολική του αφιλοχρηματία, η απλότητά του, το ακτινοβόλο ιερατικό του ήθος, η άφθαστη ιεροπρέπειά του, η ταπείνωσή του, η αγάπη του για την Θεία Λατρεία και οι λοιπές του αρετές, τον καταξίωσαν στη συνείδηση του λαού. Όλοι εσέβοντο τον άγιο Νικόλαο, επίσημοι και αφανείς.

Δεν αγάπησε ποτέ του τα πλούτη. Όσα του έδιναν αμέσως τα έδινε στους φτωχούς. Είχε μισθοδοτήσει ένδεκα οικογένειες χηρών και ορφανών. Χρόνια και χρόνια τους έδινε επίδομα μέχρι που τα παιδιά τους έγιναν δεκατεσσάρων ετών. Βοηθούσε νεαρούς Διακόνους στις σπουδές τους. Ενίσχυε υλικά και πνευματικά όσους είχαν ανάγκη.

Υπήρξε ο ακαταπόνητος. Για μισό και πλέον αιώνα λειτουργούσε καθημερινά. Λιτός, απέριτος σε όλες του τις εκδηλώσεις! Πλούτος του και θησαυρός του, κέντρο της ζωής του η λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας! Άνθρωπος προσευχής, του οποίου η ζωή ήταν μια διακονία πίστεως και αγάπης.

Ήταν νηστευτής. Ενήστευε όλες τις Σαρακοστές και το λάδι. Και την νηστεία του Τιμίου Σταυρού την άρχιζε από την 1η Σεπτεμβρίου, μέχρι την 14η . Επίσης και των Ταξιαρχών ενήστευσε από τη 1η μέχρι και την 8η Νοεμβρίου.

Απλός και πανέξυπνος, εύστοχος στις απαντήσεις του, συνεδίαζε την απλότητα και την ιεροπρέπεια, την αφέλεια με την αγιότητα.

Δεν είχε σπουδάσει σε Πανεπιστήμια, ούτε σε Εκκλησιαστικές Σχολές, ούτε σε Λύκεια και Γυμνάσια. Και ίσως να μη φοίτησε και σε καμιά τάξη του τότε Ελληνικού Σχολείου. Όμως άριστα κατείχε την σοφία του Θεού.

Ο Θεός εδόξασε τον Άγιο Νικόλαο με το να θαυματοουργεί. Είναι αμέτρητα τα θαύματά του. Εθεράπευε ασθενείς, απεμάκρυνε δαιμόνια, προέλεγε το μέλλοντα, έλυne δύσκολα θέματα, συμβούλευε πρεπόντως.

Όμως, ύστερα από μια ζωή αγία, μια ζωή που υπήρξε προσφορά στον Θεό, έπρεπε κι αυτός ως άνθρωπος να αφήσει τον κόσμο αυτό και να οδηγηθεί στην αιώνια και αληθινή ζωή.

Ξημέρωσε η Κυριακή του Ασώτου, 28η Φεβρουαρίου του έτους 1932. Αυτή είναι η μέρα που λειτούργησε για τελευταία φορά στο επίγειο Ιερό Θυσιαστήριο. Μετά τη Θεία Λειτουργία έχασε τις αισθήσεις του. Οι πιστοί και οι οικείοι του τον φρόντισαν. Αλλά παρ' όλες τις φροντίδες τους, δεν μπόρεσαν να αναστρέψουν την πορεία που είχε πάρει η υγεία του.

Ήταν δέκα η ώρα το βράδυ της 2ας Μαρτίου του 1932. Έκανε το σημείο του Τιμίου Σταυρού. Ψιθύριζε προσευχές. Είπε:

"Τον δρόμον τετέλευκα!". "Δόξα σοι ο Θεός!". "Η Θείο Χάρη να σας ευλογεί"

...και άλλα, και άφησε τον κόσμο αυτό.

Το πρωί έφεραν το ιερό του λείψανο στον Ναό Αγίου Ιωάννου της Οδού Βουλιαγμένης, εκεί όπου εφημέρευε. Για τρεις μέρες ετέθη σε λαϊκό προσκύνημα. Οι λαϊκές εκδηλώσεις ήταν πρωτοφανείς και το πλήθος του λαού αναρίθμητο. Χιλιάδες λαού κατέφθασαν από το λεκανοπέδιο Αττικής για να αποχαιρετήσουν τον σύγχρονο Άγιο!

Στις 29 Αυγούστου του 1992, τα ιερώτατα και θαυματουργά Λείψανα του Αγίου Νικολάου του Πλανά τοποθετήθηκαν σε ασημένια λάρνακα, που σήμερα βρίσκεται στο δεξιό κλίτος του Ιερού αυτού Ναού.

Η Αγία μας Εκκλησία ανεκήρυξε και επισήμως ως άγιο τον Άγιο Νικόλαο τον Πλανά κατά την 135 η Συνοδική Περίοδο (1991-1992) του Πανσέπτου Οικουμενικού Πατριαρχείου, με εισήγηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Νικοδήμου, και βεβαίως με την φροντίδα του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ.κ. Αμβροσίου.

Αναμφίβολα, είναι πολύ ωφέλιμο το να παρουσιάζονται στις μέρες μας ζωντανά πρότυπα, παραδείγματα που ενσαρκώνουν τον αληθινό τρόπο ζωής, δηλαδή τον τρόπο της κατά Χριστόν Ορθοδόξου ζωής.

Μεταξύ αυτών των σπουδαίων αγίων παραδειγμάτων, είναι και το παράδειγμα της ζωής του μεγάλου Ναξιώτη, του επιλέκτου τέκνου της Νάξου και της Ορθοδοξίας, του αγίου συμπατριώτη μας Ιερέως Νικολάου του Πλανά. Του αγίου, που δεν έζησε στα παλιά χρόνια, αλλά έζησε μόλις πριν εξήντα επτά χρόνια, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχουν πολλοί ηλικιωμένοι που ίσως τον θυμούνται, άρα είναι σύγχρονός τους.

Έτσι, ο υπεράξιος, ο εκλεκτός, ο άγιος αυτός ιερέας του Υψίστου. με την πάμφωτη ζωή του,

φωτίζει άπλετα και τον δρόμο της δικής μας ζωής.

Η παρουσία του στην τοπική μας Εκκλησία, η διακονία του στον ευρύτερο χώρο της Εκκλησίας, η μαρτυρία του μέσα στην Ορθοδοξία, είναι ένας ανεκτίμητος θησαυρός, που πρέπει να αποτελέσει για όλους μας και μάλιστα για τους ιερείς μας κανόνα, υπογραμμό και πρότυπο πορείας.

Η ζωή του ας μας εμπνέει και οι άγιες ευχές του ας μας στηρίζουν. Αμήν.

Ο άγιος Νικόλαος ο Πλανάς εορτάζει κατά την καθιερωμένη Πανήγυρη της 2ας Μαρτίου. Εάν η ημέρα της Εορτής συμπίπτει κατά την περίοδο της Μ. Τεσσαρακοστής, τότε η Μνήμη του εορτάζεται κατά την επομένη Κυριακή.

Ωσαύτως, εορτάζει την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, κατά την καθιερωθείσα προσφάτως Σύναξη των Πέντε Αγίων της Παροναξίας, η οποία τελείται στον νεόδμητο Ι. Ναό των Ναξίων Αγίων Νικοδήμου του Αγιορείτου και Νικολάου του Πλανά, στην πόλη της Νάξου.

Ακόμη, την Τρίτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου στην Πάρο, όπου επίσης τελείται η Σύναξη των Αγίων.

Οι Ασματικές Ακολουθίες του Αγίου Νικολάου του Πλανά, οι οποίες ευρίσκονται σε λειτουργική χρήση, συντάχθηκαν από τον Σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ. Νικόδημο, και από τον Αρχιμ. Νικόδημο Παυλόπουλο, Ηγούμενο της Ι. Μονής Λειμώνος Λέσβου.

Επιμέλεια κειμένου: Αρχιμ. Αλέξανδρος Μοστράτος, Ιεροκήρυξ

- Πρωτοσυγκελλεύων Ι. Μητροπόλεως Παροναξίας

http://www.gerontas.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=209:2009-12-24-13-57-34&catid=16:2009-12-24-13-56-05&Itemid=32